

st de treuren-
staande in de
vromen.
maar dat doet
hebben, maar
ing. Hij kende
oor tot in der
rijken. Ze zul-
gaan.
et het lichaam
ze komen in
uwige dood.
ampzaligheden
oof in de Here
en? Wandelen
we in Hem en
des HEREN
nacht? Want
we hem mooi
van de dag.
zouden leven,
ilige Geest, in
Here Jezus
n de raad der
ondaren, noch
de wereld te
laat ons eten
en wij.
kerk zijn. Ze
Zodat alleen
HERE vreest.
cht de zonden
evenen van de
eld het leven
gelukzaligheid
ft, gij en uw
ze wegen, dan
eens tot ons
weg van Mij.
th. 7:23).
IERE zeggen:
eëft het Ko-
ndlegging der
H. J. J.

LIJK LEVEN

lijkheden van
hebben. En zo
neen, dat zal
hebben zowel
hij kan maar

dat zal even-
a. als iemand
ring") in een
De één kan
en blijft. De
van de zaken
ukkelijke cri-
ings zelfs iets
inzake de met
opgekomen en
ste commissie
neeleft, weet,
ling van de
g hier zeggen,
e mensen, die
dan ook, be-
ben gekregen,
uik te maken
gaan met alle
n wantrouwen
et de synode;
elen onder de

raadviserende
t, hebben, en
leen maar ad-
geen dominee-
rgadering; de
slissen. Maar
dat kunnen
besluiten, hun
en, (waarover
zijn ze dus

alleen voor adviesdiensten aan-
gewezen.

Nu is dit de nieuwe regeling, die te Kampen ge-
volgd is, dat hoogleraren geen lid van de commissie
zullen zijn. Ze kunnen aan zo'n commissie worden
„toegevoegd“.

Dat is één bepaling.

De tweede is, dat hoogleraren, die geen lid van de
commissie zijn, dan ook niet namens haar kunnen
rapporteren.

Beide besluiten zijn nieuw: Kampen heeft daarvan
de primeur.

Welnu, op dit punt zetten wij onze kritiek in. We
herhalen, dat de Kamper primeur ons voor de kerken,
wij voor de goede gang der synodes, ongewenst lijkt.
We herhalen ook, dat hoogleraren helemaal niets voor
zichzelf verlangen, en dat ze volstrekt niet zuur zul-
len kijken, als de kerken de Kamper primeur zullen
bestendigen tot ik weet niet hoe lang. Wie het zo
laten wil, doe het, wie er aan morrelen wil, ga zijn
gang, wie het nog weer anders wil, doe zijn best. Elke
wal keert tenslotte toch weer het schip, en er zijn van
die questions brûlantes in bepaalde perioden, die men
rustig moet laten „branden“, zolang de „winter“
duurt. Alleen maar: hoogleraren „zijn er ook nog“.
Ze zullen zelf hebben te beslissen, of ze een bepaalde
positie aanvaarden, ja, dan neen. Niet onder het as-
pect van: hoe komt ons beetje waardigheid tot gel-
ding? Maar onder het andere: hoe kunnen we onze
tijd het beste besteden in dienst van de kerken, en
aan een synode, die ons een dienst vraagt, die dienst
bewijzen op de meest profijtlijke manier, zonder op
zij te gaan voor onnodige misverstanden of dwaze
vooroordelen, waarvan de bestendiging maar neer-
komt op schade voor de goede gang van zaken, in
kwesties, waarin men toch eenmaal gemengd is?

Welnu, mijn mening is deze, dat hoogleraren, die
werk hebben te verzetten, en geen last hebben van
enige beroepsijdelheid, verstandig doen, in de toe-
komst, door op die manier niet meer in regel-
matige coöperatie met een commissie mee te werken,
als haar „toevoegsel“.

Ik stel de kwestie zo: adviseurs moeten in een ad-
viescommissie (in een adviescommissie!) lid kun-
nen zijn in volle adviescommissierechten, of anders
zeggen: ik heb mijn werk op de studeerkamer, en zal
wel in de volle synode zeggen, wat ik te zeggen heb.

Want waarom komt de nieuwe regeling neer?

Hierop: je wordt wel, terwijl „het volk“ toeziet, in
een commissie gemengd, en je wordt dus wel, terwijl
iedereen meeleeft, aangediend als adviserende in de
kwesties van commissie-nummer-zoveel, en je wordt
wel verzoekt, dag in dag uit in zo'n commissie de
papierassen te bestuderen, en te vertellen: zo zie ik de
zaak, maar je mag niet in de adviescommissie
meestemmen over de vraag: wat zal DE COMMISSIE-
van-advies aan de synode adviseren? En bij verschil-
van-mening, kun je niet een minderheidsnota indienen
op je eentje, noch een minderheidsnota van een groep-
je commissie-leden mee ondertekenen. Je wordt wel
gebruikt, en het kost je wel dagen en dagen tijd, en
er wordt wel een beroep gedaan op je inzicht, en je
bereidheid-om-te-helpen, maar als puntje bij paaltje
komt, en dat in kwesties, waar het volk, dat nu een-
maal — terecht — erin gemengd wordt, scherp toe-
ziet („wat zou hij ervan zeggen?“), dan word je op
dood spoor gerangeerd. Je stemt niet mee inzake het
advies, dat je zelf hebt mogen helpen vormen: je
heeft adviseur, maar je mag niet eens in het advi-
seren meestemmen om het oordeel der commissie
vast te stellen. En als je een afwijkende mening hebt,
kun je die niet in een rapport ter synode brengen in
qualiteit van adviseur-commissielid: je bent geen lid
der commissie, en als je een minderheidsnota zou
willen geven, zou men mogen zeggen: meneer, u is
niets gevraagd, en u moet de synode niets op-
dringen.

Natuurlijk weet je dat zelf ook, en daarom doe je
niets. Maar als je meent, dat het mis gaat, dan mag
je hoogstens mondeling wat bezwaren indienen in de
volle synode; de kans, om de synode te dwingen op
schriftelijke argumenten in te gaan, en ten overstaan
van die argumenten zich nog eens te beraden, is ver-
keken.

Dit is vernederend, tenminste binnen het raam der
feitelijke invitatie.

Maar dat is niet erg: je moet wat kunnen ver-
dragen in een nerveuze periode.

Maar het is steriel. En bespottelijk.

En dat is wel erg.

Later meer.

K. S.

*• Thijs Booy en de leerformules

In synodocratische kringen is grote onrust verwekt
door de boeken van dhr Thijs Booy (en mr A. Bouman).
Onze lezers zijn op de hoogte gehouden, en herinneren
zich, dat wat Thijs Booy schreef, een zeer publieke tar-
ting is van de „rechtverleugel“ in de synodocratie door
de „linkervleugel“. Dat komt zo van zulke „vleugels“.

Al is de officiële synodocratie tot nu toe even oost-
indisch doof (nu het deze man geldt) als ze het was
tegenover de Leenhouts, die openlijk bewees (en dat
reeds zeer vroeg) niets te moeten hebben van bepaalde
leerformules, die aan allen bindend opgelegd zijn (met
welk opleggen men in '44 duizenden weggejaagd heeft),
toch is er officieus wel degelijk verzet gerezen. Zo heeft

ds H. Veldkamp een brochure geschreven contra het
jongste boek van Thijs Booy (ook daarvan kregen onze
lezers kennis). De Veldkamp schreef: „Eerherstel van
de jeugd“.

Nu zal Thijs Booy binnenkort daarop antwoorden;
misschien is het antwoord al van de pers, als dit num-
mer verschijnt. Angewoond door... de Toornvliet, die
jaren lang contra ons maar nu pro Thijs Booy is (in een
blad waaraan ook de namen van dr G. M. den Hartogh
en van dr H. N. Ridderbos verbonden zijn), zal hij een
verweerachtchrift contra ds Veldkamp schrijven.

U raadt de titel nooit.

Die luidt: „... En alle jeugd is Gods jeugd“.

Ja, ja.

En dan moet men bedenken, dat wij allemaal uit de
kerk zijn gejaagd, omdat we niet „het zaad des ver-
bondes“ wilden houden voor „wedergelovenden“.

Deze keer geen „overvalwagens“, geen synode, geen
bambrieven, geen rapporten, geen Haagse heren met of
zonder telegram, om aan te klagen. Wel geleuter over
onze synode.

Hoe lang duurt dat daar nog allemaal?

K. S.

*• Fantasia Burculiana

Ds J. D. Boerkoel heeft destijds zich doen kennen als
een belezen man, schrijver van uitstekende buitenlandse
overzichten, bekwaam stylist. Maar sedert hij zich heeft
laten belezen door enkele strategieën, die achter een
strategisch aanlepen, en zich heeft opgemaakt om een
kraantje nog wat leven in te blazen, dat de groten in de
synodocratie aan de kleintjes overlaten, a.h.e.t., is het
met hem mis. Hij schrijft allerlei nonsens na, die de
kleintjes rondstrooien en die de groten niet met een fors
schel uit met de onzin! de kop indrukken.

D. E. C. heeft er al enkele zeer nuttige dingen over
gezegd.

Via „De Rotterdammer“, waar het „actuele geluid der
kerken“ soms vervangen wordt door wat piepgeluidjes
van kerkisten, kreeg ik kennis van volgende fantasia
Burculiana:

.....K. S. levert een puntig aangespitst dilemma:
niet bij ons? dan in de hel.....

Daarop komt het dilemma neer.

Welzo, ik sta toch nog altijd weer verwonderd over
het gemak, waarmee deze kringleiders zich wijs maken,
dat wij van elk verstand beroofd zijn. Misschien zal én
ds Boerkoel en de actuele-geluiden-versterker van De
Rotterdammer zeggen: maar stond er dan niet zo iets
in dat verslagje van je eigen rede-Theol. Hogeschooldag?

Ik zou antwoorden: stél eens, dat ik het de moeite
waard zou vinden me in de pers uit te laten over 'n School-
dag waar ik geen voet binnen de deur wil zetten, dan
zou ik toch wachten op een tekst of een betrouwbaar
verslag. En als ik een zinnetje zou lezen, waaruit ik zou
moeten opmaken: dat klinkt, alsof de man zijn verstand
kwijt is, dan zou ik denken: het verslag is zeker niet
betrouwbaar. En als ik me een keer vergaloppeer, en ze
tonen het aan, dan heb ik, meen ik, teruggenomen wat
ik schreef. Maar hoewel ik in De Reformatie al duidelijk
heb gezegd: dit verslagstaartje, waaruit ds Boerkoel
citeert, en waarop hij „bouw“ is niet van mij, komt
toch de actuele-geluiden-rubriek van De Rotterdammer
het plaatje met de Fantasia Burculiana rustig afdraaien.

Wanneer krijgen we eens de plaat te horen van onze
Decca-dienst, waar is opgenomen de tekst van de tegen
Grijdanus en ettelijke anderen gehanteerde kerkelijke
formulieren, dat zij die in de openbare zonden van art.
79—80 K.O. blijven — zoals Grijdanus en die ettelijke
anderen, geen deel hebben in Christus' rijk? K. S.

ZENDING EN EVANGELISATIE

„De Bijbelse grondslagen van de Zending“

Het opschrift boven dit artikel is de titel van een
rapport, uitgebracht aan de Nederlandse Zendings-
raad door een theologische studiecommissie ad hoc.

Gezien de voorhistorie en de inhoud van het rap-
port moest de titel eigenlijk anders luiden. Nu denkt
men: 't Gaat over de vraag, of zending volgens de
Schrift geboden is. Maar hoewel deze vraag ook wel
ter sprake komt, wil het rapport eigenlijk over iets
anders handelen. Over deze vraag: Is de HUIDIGE
WERELDZENDING, die ook de methode van de „to-
tale aanpak“ (comprehensive approach) volgt, over-
eenkomstig de Schrift? Het: „de Zending“ in de titel
wil dus ook zeggen: de tegenwoordige zendingsprak-
tijk van sociale, agrarische, culturele evangelie-ver-
kondiging. Het rapport wil betogen, dat dergelijke
vormen van zending op grond van Gods Woord te
verdedigen zijn. Het heeft dus veel overeenkomst in
doelstelling en inhoud met het proefschrift van dr A.
G. Honig. Hieronder moge een en ander volgen over
de wijze, waarop dit rapport tot stand kwam en de
inhoud ervan.

ONTSTAAN.

Het rapport begint met te zeggen, dat eerst na de
oorlog het bestaansrecht van allerlei „hulpdiensten“
werd aangevochten. In sommige kringen werd name-
lijk een — tussen prediking en evangelie-verkondiging
geplaatst. In kringen, waar men niet zover wenste
te gaan, ontstond „behoefte aan een bijbels gefun-
deerd antwoord op de vraag of en in hoeverre ook
sociale arbeid tot de legitieme taak der Zending ge-
rekend mag worden“. Begin 1949 werd door de z.g.
J a v a - C o m m i s s i e „samengesteld uit vertegen-
woordigers van de Directie der Ver. Ned. Zendings-
corporaties en Deputaten van de Zending der Gere-
formeerde Kerken“ deze vraag aan de Ned. Zendings-

De trouwboekjes der dominees krachtiger bindmiddel dan 't boek van onze trouwe God?

„Het kerkelijk vraagstuk in Nederland“ — als we
dat nu eens zo noemen mogen — heeft een proeve
van oplossing gevonden. Op het voormalige eiland
Urk. Aldaar is het geschied. Althans zo we het Chr.
Nationaal Weekblad „Het Urkerland“ onder redactie
van K. H. van Urk te Urk mogen geloven. Dit blad
bericht op 26 October 1951 dat de Christelijke Gere-
formeerde Kerk ter plaatse in cand. C. de Hartog
een nieuwe dienaar ontving. Behalve de bevestiging
ds Laman, Chr. Geref. predikant te Rotterdam, na-
men aan de handoplegging deel ds R. Kok, predikant
van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal en
ds Van Kooten, Ned. Herv. predikant te Brandwijk
en voorts nog ds Van Doorn, Chr. Geref. predikant
te Ermeloo en Ds Van Minnen te Huizen (N.H.).
Waaruit we kunnen zien, dat op Urk en eveneens te
Ermeloo en te Huizen (N.H.) en te Rotterdam de
kerkelijke grenzen zijn verlegd. Te Urk zouden ook
de plaatselijke predikanten, de Hervormde, de Syno-
dalistische en de Gereformeerde dominee aan de
plechtige afzondering tot de dienst (Hand. 13:3)
wel hebben mogen deelnemen, als..... Ja, als het
trouwboekje van die heren maar in orde was geweest!
Als zij maar evenals ds R. Kok van Veenendaal en
ds Van Kooten van Brandwijk met de nieuwe dominee
van Urk verzwagerd geweest waren. Want ds Kok
is de schoonvader en ds Van Kooten de zwager van
de bevestigde Urker predikant. Daar in de Christe-
lijke Gereformeerde Kerk te Urk is deelname aan de
handoplegging geoorloofd..... op vertoon van het
trouwboekje. Door de kracht van dat trouwboekje
der dominees vallen de kerkmuren. En ontstaat,
althans voor de duur van de plechtigheid, die geschied-
de onder een open Bijbel, een familiäre oecumene.

Deputaten voor eenheid onder Gereformeerde be-
lijders, benoemd door de jongste synode der Christe-
lijke Gereformeerde Kerken, kwamen in hun laatste
missive aan onze deputaten op te merken, dat er bij
de Gereformeerden een kerkbegrip gevonden werd,
dat voorshands een steen op de weg tot hereniging
was. Zouden ze hun aandacht niet óók eens richten
op..... Urk? En in verband met wat daar geschiedde
bedenken, dat onze Heiland ons geleerd heeft, dat
de eenheid der kerk juist niet gelegen is in de
trouwboekjes der discipelen, maar in Het Boek van
Gods Trouw? „Zie, mijn moeder en mijn broeders.
Want zo wie de wil mijns Vaders doet, die in de
hemelen is, die is mijn broeder en zuster en moeder“.
Matth. 12:49, 50.

En bijaldien het mocht gebeuren, dat die deputaten
aan de oecumene-van-de-trouwboekjes aandacht be-
steedden, dan zou een toetsing van de Urker beves-
tigingspreek wellicht ook haar nut mogen hebben.
Deputaten hadden óók bezwaren tegen de preliking
in de Gereformeerde Kerken. Het zou van belang zijn
die bezwaren concreet te horen. We luisteren gaarne.
Het is ook in dezen een vriend die ons onze feilen
toont. Maar men steke ook de hand in eigen boezem.
Ds Laman bevestigde de candidaat te Urk met de
tekst: „Heere, God mijns heeren Abrahams, doe haar
mij toch heden ontmoeten“. Gen. 24:12a. Hetgeen
geschreven staat van Eliëzer, de Damascener. Het-
welk overgebracht werd op de dienaar des Woords,
„die de Bruid van Christus moet opzoeken“.

Nu, dat noemen wij allegorische exegese.

Dus: géén exegese.

Geen uitlegging der Schrift.

Maar in-leg-kunde.

Also geschiedde het te Urk.

In het jaar onzes Heren 1951.

In het jaar, waarin een generale synode van De
Gereformeerde Kerken in Nederland middels hare
deputaten bericht ontving dat er vooralsnog van de
zijde der Christelijke Gereformeerde deputaten ern-
stige bezwaren waren tegen vereniging.

Vanwege: 1. Het kerkbegrip;

2. De prediking.

Bijna verzuchtte ik: hadden we maar méér trouw-
boekjes!

Maar alzo zou verzuchten mijn vléds.

Ik blijf geloven de eenheid der kerk.

De steeds wórdende eenheid, wordend door Het
Boek van de Trouwe God.

D. E. C.